

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Gramatyka opisowa języka niemieckiego - wykład I, PG_00188824						
Kierunek studiów	Filologia germańska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Anna Socka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Celem wykładów jest zapoznanie studentów z usystematyzowaną wiedzą z zakresu morfologii i nauki o częściach mowy, objaśnienie pojęć językowych z tego zakresu, rozszerzenie kompetencji gramatycznej na poziomie teoretycznym.						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu		Sposób weryfikacji i oceny efektu		
	[FGL3_W01] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metodologię, teorie i terminologię, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu językoznawstwa mające zastosowanie w badaniach nad językiem niemieckim		Osoba studiująca zna i rozumie terminologię językoznawczą oraz podstawowe ujęcia teoretyczne i metody analizy z zakresu fleksji i nauki o częściach mowy w języku niemieckim		[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja		

Treści przedmiotu	Morfologia języka niemieckiego		
	Definicja pojęcia gramatyka. Źródła i koncepcje gramatyki oraz jej miejsce wśród innych dziedzin wiedzy o języku. Pojęcia wyraz i morfem, klasy i rodzaje morfemów, kategorie wyrazów, polifunkcjonalność morfemów. Części mowy charakterystyka i cechy: semantyczne, morfologiczne, syntaktyczne. Części mowy odmienne (czasownik, rzeczownik i zaimek rzeczowny, przymiotnik, rodzajnik) i nieodmienne (przysłówek, przyimek, spójniki współrzędności i podrzędności, partykuła, wyraz modalny). Podział czasowników, kryteria morfologiczne i syntaktyczne. Walencyjne typy czasowników. Semantyczna kategoria: Aktionsart. Kategorie fleksyjne czasownika: a) czasy gramatyczne charakterystyka formalna, semantyczna i pragmatyczna, b) strona czynna vs. strona bierna wartość pragmatyczna i zastosowanie strony biernej, transformacja, rodzaje strony biernej, sposoby wyrażania agensa, c) tryby w języku niemieckim charakterystyka formalna, semantyczno-funkcjonalna i pragmatyczna. Czasowniki modalne w j. niemieckim. Charakterystyka syntaktyczna i semantyczna rzeczownika; Rodzaj, liczba i przypadek jako kategorie rzeczownika; Paradygmat fleksyjny rzeczownika. Deklinacja przymiotnika; Stopniowanie przymiotników. Charakterystyka przysłówka; Klasy syntaktyczne i semantyczne; Stopniowanie. Partykuły i modalne przysłówki zdaniowe; Odróżnienie, charakterystyka semantyczna i funkcjonalna, homonimia.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Elementarna znajomość języka niemieckiego oraz elementarna znajomość gramatyki języka polskiego lub innego indoeuropejskiego.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin pisemny testowy z pytaniami otwartymi	51.0%	90.0%
	wypowiedzi podczas wykładu lub egzamin	51.0%	10.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Propädeutische Grammatik (ids-mannheim.de) - Habermann, Mechthild / Diwald, Gabriele / Thurmair, Maria (2012): <i>Duden - Fit für das Bachelorstudium: Grundwissen Grammatik</i>. Mannheim, Zürich: Dudenverlag. - Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim (1998, 2013): <i>Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht</i>. Berlin: Langenscheidt. - Morciniec, Norbert (2020): <i>Gramatyka niemiecka w pytaniach i odpowiedziach</i>. Wrocław: Atut.	
	Uzupełniająca lista lektur	- Duden Band 4: Die Grammatik (2016). Berlin: Bibliographisches Institut GmbH. - Eisenberg, Peter (2020): <i>Grundriss der deutschen Grammatik. Das Wort</i>. Berlin: Metzler. - Engel, Ulrich (2004): <i>Deutsche Grammatik. Neubearbeitung</i>. München: Judicium. - Golonka, Joanna (2012): <i>Beschreibende Grammatik des Deutschen für polnische Studenten - Morphologie und Syntax</i>. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. - Socka, Anna (2004): <i>Sprachliche Merkmale der erlebten Rede im Deutschen und Polnischen</i>. Tübingen: Niemeyer (Linguistische Arbeiten 485). - Socka, Anna (2008): Die würde-Konstruktion zwischen Indirektheit und Kontrafaktivität. W: Letnes, Ole/ Maagero, Eva/ Vater, Heinz (red.): <i>Modalität und Grammatikalisierung / Modality and Grammaticalization</i>. Trier: Wissenschaftlicher Verlag Trier (FOKUS - Linguistisch-Philologische Studien 34), 199-216.	
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Bedeutungen des Wortes <i>Grammatik</i>. 2. 2 große Gegenstände der Grammatik. 3. Die flektierbaren und die nichtflektierbaren Wortarten des Deutschen. 4. Adjektiv: Kategorien, Funktionen im Satz. 5. Artikelwort: Definition, Einteilung.		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.